

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő, félévre 4 pengő, egész évre 8 pengő.

Hirdetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.

Felolós szerkesztő és kiadó:

DINKGREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Csellődmőlkön ideintezendő a szellemi részt illető közlemények hirdetések és mindennapi nézvételekért.

Horvátok önfeláldozó harca a szerb elnyomókkal.

A martirok véréből táplálkozik a nemzeti öntudat. Egy ügynek a jövőjét mindig az érte hozott áldozatok súlyával mérjük. Egy nép, amely seregesen termeli fiait közül az áldozatokat, a nemzet vértanúit, nagy jövőre van hivatva és előbb-utóbb sikerül neki ledobálni magáról a rabbillincseket.

A szerb »Fehér kéz« működik ezúttal nekik. Egyszer Zágrábban a lovi ki-pisztolyát, vagy robbantja fel bombáját, mászor Belgrádban oltja ki ugyanezen golyó a legnagyobb horvát hazafi nemzete sorsáért dobogó nemes lelkét, aztán ismét Zágrábban öl a golyó, vagy 10—15 évi fegyházat kapnak a horvát nemzet hű fiait, vezéreit. Így elpusztult Radics István, a horvát parasztszók vezetője, így Sufflay Milán zágrábi egyetemtanár, így telték el 15 évvel Tóth Béla tanárt, így telték a hűvöreg szerb nemzetiségű Pribicevics Szevelő, Radics István munkatársát és elvbarátait. Ez a Pribicevics Szevelő és fivére Milán voltak a vezérei annak a monarchia ellenes összeesküvésnek, melyet 1908-ban Szerbia biztatására és pénzelése mellett szerveztek meg, de még mielőtt a lázadás kitört volna, leleplezték a gázságot és a főbűnösöket hamarosan összeeszedték. Száz vádlott állt a zágrábi törvényszék előtt, akiket súlyos börtönbüntetésre ítéltek el. Nem sokáig tartott a bebörtönözés, mert a szerb barát csehek az udvarnál való nagy befolyásaik következtében amnesztiát kaptak.

Tulajdonképpen a világháborúnak ekkor kellett volna kitörnie, de a leleplezés hat évvel eltolta az időt és Ferenc Ferdinánd megölése adta meg az alkalmat erre.

A horvát nemzet fiait között sohasem volt áruló, vagy gyilkos. Az egymásra való utaltság szükségessége hozta magával azt, hogy a barátsági kapcsolatot fentartsák, azt ápolják.

Hogy néha mégis volt nézeteltérés, az sohasem a horvát lelkéből indult ki, hanem a bécsi kamarilla uszítása következtében következett be. Így volt az 1848-ban is, amikor Jelasics bán bevezette a horvátokat Magyarország területére és megkísérelte elfojtani a magyar szabadságharc kilörését.

A törökkel vívott nehéz harcainkban mindig velünk voltak a horvátok. A horvát nép és a horvát történelmi osztály a török veszéllyel szemben ugyanazt az öntudatot képviselték, mint amely a magyarság önvédelmi harcában megnyilvánult. Nyílt mellet fogadták azt a veszélyt, nem hódoltak meg neki, hogy a földhöz lapulva történelmükről lemondva megkíméljék magukat a várják a retentő elvonulást, mint telték a szerbek és oláhok. A horvátok épügy mint mi önfeláldozást, a hősiesség mártíromát, a végsőig való fegyveres ellenállást választották. Ezekben a véres harcokban a közös veszély nyomása alatt váltunk igazában édes testvérekké, ennek a testvériségnek legszebb virágai voltak a Zrinjiek, Frangepánok és még sokan, sokan a történelmi arisztokrácia és a történelmi horvát nemesség jobbjai, amelyekhez a családi kapcsolatok szolidaritása kötötte össze a magyarságot.

A magyar-horvát testvéri szeretet, mely száz évvel ezelőtt a legnagyobb egyetértésben élt, ronggyá lett. Ronggyá telték egy időre a szerbek. A magyar testvéri ölelő kar helyett oda nyújtották a szerb Ezsau kezét, melyet a horvátok ugyan nem voltak hajlandók megszoritani, de aki annál jobban magához ölelte, oldalához láncolta, rabbillincsebe verte őket. Elnevezték a horvátokat testvérnemzetnek és a testvériség, a fajszereget hirdetés mellett pusztítják el azokat a horvát hazafiakat, akik a tüzzel-vassal való elnyomás ellen szavokat hallatják.

És amikor Európaszerte hirdetik a horvát testvér néppel való egyetértést, a legnagyobb békességet, ugyanakkor a szerbek királya csak úgy mer Zágrába belépni, ha előbb Zsitkovics tábornok-csendőrök, rendőrök, detektívek és katonákból állítja fel a sorfalat Zágráb utcáin a báni palotáig. Hogy pedig a király dicsősége nagyobb legyen, mint eső után a gombák, úgy szaporodtak el Horvátországban a bomba robbanások. És az egyik bomba a báni palotában, közel a király lakosztályához felrobbantotta a báni széket. Zágráb tehát úgy fogadta a szerbek királyát, ahogy egy nem kívánatos idegent szokás fogadni.

A királyt nagy csalódás érte, mert elhitették vele, hogy a horvátok megpuhultak és csak egy királyi gesztus

kell és teljes a behódolás. Mindebből semmi sem lett. Vagy igen! mert közben ismét robbant egy bomba és a király harmadik nap sietve elutazott, pedig eredetileg egy hónapra tervezték a zágrábi kirándulást.

Igy fest a nagy szerb népcsalás a béke tizenkettedik évében.

Helyreigazító nyilatkozat.

A »Kemenesalja« folyó évi 7. számában »Levente zenekar« Tüzzoltó zenekar. Községi zenekar« cím alatt névtelen adatot közölt a cikkkel aláíró »Kritikus«, miért is kérjük annak az alábbiak szerinti helyreigazítását a sajtólőrvény rendelkezése alapján.

Nem igaz az, hogy »a képviselőtestület többsége öldrészöri előterjesztés után megszavazta az előjáróság-rögönajtott kívánatát.«

Nem igaz az, hogy a képviselőtestületi ülésen »a felszólalók valamennyien a községi zenekar létesítése ellen beszéltek.«

Nem igaz az, hogy »a zenekar levente zenekarnak indult.«

Nem igaz az, hogy »hatalom szavaztak az előjáróság-nyavaslatá ellen.«

Nem igaz az, hogy az előjáróság »négy előző tárgyaláson fiaskót vallott az indítványával.«

Nem igaz az, hogy »a Levente Egyesület annak idején igen szépen illesztette be a zenekart a leventébe.«

Nem igaz az, hogy az előjáróság a levente zenekar ellen indított akcióit.

Nem igaz az, hogy »a képviselőtestület néhányszor odanyilatkozott, hogy a levente zenekar ügyébe nem kíván beavatkozni.«

Nem igaz az, hogy »az előjáróság mégis megmaradt elhatározása mellett, újra és újra napirendre tűzte a zenekar ügyét.«

Nem igaz az, hogy a zenekarra a Levente Egyesület »jó néhány ezer pengő« elköltött.

Nem igaz az, hogy »adóba a polgárság butorát árverezik el csütörtöki hetipiaccok.«

Csellődmőlk, 1931. évi február hó 18.

Tisztelettel:

Dr. Pintér Jozsef Dr. Biloczky András vezető jegyző. közs. bíró.

Hirdessen a Kemenesaljaban.

Szőlőoltványok

sima és gyökeres alanyvesszők. hazai és otellőgyökeresek mélyen leszállított árban teljes garanciával kaphatók:

Badacsonyvidéki Szőlőtelep Kezelősege

Tapolca, Zalamegye.

közgeik utján kézbesítették ki. Amennyiben a munkaadónak korábbi kiadvásból eredő tartozása a 2 pengőt meghaladja, a pénztár közgei utján történő kézbesítés esetén is a teljes összegű postai költségek vagyis 1.20 P számítandó fel. Ha a kirott járuléka a 2 P-t meg nem haladja, a korábbi kiadvásból eredő tartozás a 2 pengőn alulmarad postai kézbesítés esetén az OTI-nak már idézett közrendelete értelmében csak az egyszerű postai kézbesítési díj, vagyis 0.20 P számítható fel. Az 1927. évi XXI. tc. 20. §-a értelmében, ha a munkaadó a fizetési meghagyások kézbesítésétől számított 8 napon belül be nem fizeti, a késedelem minden megkezdett hónapjára 2 százalékos késedelmi pótlék számítandó fel. Az OTI. 1930. évi 1000. 144. sz. közrendelete értelmében 1931. évi január hó 1 napjától kezdve, az Intézet javára terhelő megterüések után a késedelem minden megkezdett hónapra 1 százalékos késedelmi pótlék számítandó fel. Az 1931. évi január hó 1-je előtt esedékessé vált tartozások után azonban 1930. évi december hó 31-ig terjedő időre késedelmi pótlék címén az 1927. évi XXI. tc. 20. §-ában megállapított 2 százalékos késedelmi pótléket kell felszámítani. A Társadalombiztosítói járulékok kedden és csütörtökön, délelőtt 9—12 ig az ipartestület székében vannak számlázva és Nagy Pál pénztáros Ferenc József-utcai lakásán lesznek befizetve. Vasárnap délelőtt 9—12 ig számlázva és befizetve is az ipartestület székében lesznek.

Bélnyereség, a máj és epeutak bántalmái, gyomor és bélhurut, aranyeres bajok esetén a természetes »Ferenc József« keserűviz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszer-vek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a Ferenc József viz használata a bélbűdést kiütően szabályozza. A Ferenc József keserűviz gyógyszer-tárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben kapható.

Ausztria megvásárolja a Körment-németújvári vasutat. A Körment-németújvári vasút, vonal egy része az elszakított Nyugat-magyarországon halad át és azért az osztrák kormány a napokban értesítette a vasút igazgatóságát, hogy a burgenlandi szakaszt közpénzzel megváltja. Ausztria Németújvártól új vasúti vonalat épített Nagylivang, ugy, hogy Németújvár most majd ötszázötötétét kap Grácral, Bécsjhellyel és Béccsel is. A Körment-németújvári vonal burgenlandi szakaszának megváltási ára három millió schilling.

Irodalmi pályázat. A »Somogyi Helikon« szerkesztősége a szepárdalmi pályázatot hirdet, a nép ajkán élő eredeti, valamint költött Kupa (Koppány) regékre, mondákra és legendákra. Az íróképen készült, vagy idegen kézzel olvashatóan írott, jelkével és legerasztott jellegű névjeggyel ellátott pályamunkát beazrolag 1931. június hó 1 éig Hortobágyi Agost Árpád ny. kir. tanfelügyelő címére Kaposvár, Hársfa-utca 7. szám küldendő be. A beérkezett pályamunkákat vissza nem adjuk a megfelelőket a Somogyi Helikon egyik kötetében közöljük. Pályadíjak: I. díj olajfestmény, mely balatonai részletet ábrázol. II. díj kisebb olajfestmény, mely egy régi magyar vármórt ábrázol. III. díj relikvía, mely Arany Jánost ábrázolja. IV.—V. díj a »Somogyi Helikon« I.—I köteté.

Ungváry róza. 25 darab bokor-róza (tea, teahybrid, Pernet fajtákban csomagolva 16 P. Postai szállítási Ungváry József faiskolája Cegléd. Árjegyzék ingyen!

Bélnyereség. Egyetemi orvostanár-
rok véleménye szerint a természetes »Ferenc József« keserűviz hatása gyors, kellemes és megbízható.

A postai ajánlott küldeményeknél használatos rajjegyeket a m. kir. posta, a magyar nemzeti önállóság hatásosabb kidomborítása céljából, a meglevő készletek felhasználása után nemzeti színekben állíttatja elő.

A Dunantuli Sport Ujság évdnydíj száma február 27-én jelent meg. Minden hétfői

SCHRIKKER SÁNDOR FAISKOLÁJA

ALSÓTEKERES-PUSZTA, U. P. LEPSÉNY
INTERURBAN TELEFON: LEPSÉNY 10

**Gyümölcsfák,
rózsák,
díszcserjék,
örökzöldek**

**GYÜMÖLCS ALAKFÁK NEVELÉSÉRE
KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK**

KÉPES ÁRJEJYZÉKET DIJMENTESEN KÜLDÖK

száma elsőnek számolt be, kimerítő terjedelemben, a nyugati körlet összes első és második osztályu bajnok mérkőzéséről, továbbá közli a profimérkőzések eredményeit. Pónteki szemre közli a bajnok tabellát és különféle aktuális sporteseményeket. Minden tőzsdében kapható.

A legrettenetesebb pillanat. A színjáték legszebb és legrettenetesebb pillanatairól érdekes nyilatkozatot tesznek a híres színészek és színésznők. Debbel kapcsolatban. Rengeteg cikket, képet, riportot, trefát, egyfelvonásos színdarabot, novellát, verset közöl a népszerű színházi képeklap, amely 72 oldal terjedelemben jelent meg. Egy szám ára 20 fillér.

Tenyészállatvásárok Veszprémmegyében. A veszprémmegyeyi gazdasági szervezettek ez év tavaszon díjazással egybekötött tenyészállatvásárokat rendeznek. A tenyészállatvásárok helye és ideje Enying április 19. Papa máj 3. Zirc május 17. Részletes felvilágosítást ad a Veszprémmegyeyi Gazdasági Egyesület Veszprém.

A női szépség átalakulása. A női szépség az elmúlt évszázad alatt csodálatosan átalakult. Ennek bizonyítására érdekes és szép képekkel illusztrált cikket közöl Tolnai Világlapja. Ujjabb száma, amely gazdag és változatos tartalommal jelent meg. A 64 oldalas lap ára 24 fillér. Tolnai Világlapja minden olvasója tíz pengő bolti ár helyett 2 pengő 90 fillérért barmeny megkapja Tolnai Világlexikon, Világkörnémet és a műveltség Uja, egy-egy díszkötést kötetül.

Másfélmillió pengőt takarít meg a Máv. szénüzikéigletének beszerzésénél. Gróf Bethlen Istvan miniszterelnök előnlökésével a kormány tagjai minisztertanácsot tartottak, amelyen Bud János kereskedelmi miniszter hejeltette, hogy a szénbányákkal folytatott tárgyalásai a Máv. szénüzikéigletének biztosítására eredményesen befejeződtek. A bányák az eddigi árakkal szemben az egész vonalon 65 százalékos engedményt tettek a ezen az alapon a minisztertanács hozzájárult ahhoz, hogy a megállapodásokra nézve az újabb szerződéseket megkötésük. Az ilyen módon elért megtakarítás összege meghaladja évenként a másfélmillió pengőt.

»Miss Magyarország« Afrikában. A Színházi Elet új száma pompás fotográfiában számol be Európa legszebb nyolc leányának további diadalutjáról, amely a Rivieráról Afrika-
rika vezet. Ince Sándor amerikai naplójának illusztrálásaként közli a lap az összes hollywoodi magyarokat estélyi ruhában. Ebben a számban jelenti be a Színházi Elet, hogy huszétkor jubilál, ekkor lesz huszestendős az újság. A jubileumi szám, amely huszétkor jelenik meg, hatalmas és gazdag album lesz, amely valóban a meglepetések sorozatát tárja majd az olvasó elé. Izzalmasan érdekes riportban számol be a Színházi Elet új száma arról, hogyan lopatta ki Giovanni-val, a szel-
tolvajak királyával Beszeg Huszágh főkapitány

zsebéből az értéktárgyakat. A Városi Színház és az Operaszínház újdonságainak legeszebb jeleneteit közli képekben a Színházi Elet új száma, azonkívül rengeteg riport, cikk, novella, Erdős Renée regénye, harmadfelvonásos és egyfelvonásos színdarab, gazdag sport és társasrova, kotta, kézimunkaív, teljes gyermek-lap van még a Színházi Eletben. A Színházi Elet egyes példányainak ára 1 pengő, né-
évi előfizetési díja 10 pengő. Kiadói hivatal Budapest VI. Aradi utca 8.

**A hétfői országos vásáron a kedvőz-
len időjárás miatt a vásár nagyon rossz volt.** Szarvasmarha felhajtattott összesen 625 darab, eladottak 145 darab. Ló és csikó felhajtattott 183 darab, eladottak 28 darab. Sertés és malac felhajtattott 116 darab, eladottak 70 darab. Tarka jarmos ökrök I. o. páronként 1200—1500, tarka jarmosökrök középmínőségű 900—1150, alárendelt minőségű 700—800, tarka szőrű tünd 2 évesig 500—650, 3 évesig 700—900, tarka szőrű tehén friss tejűs drb 200—450, borjus tehén 280—500, levágásra 80—150, tarka szőrű, szűz 2 évesig 180—270, előhas 210—400, szópós borjú 70—110 P íg. Kocsiló nehéz páronként 400—600, könnyű futóló 120—400, lo levágásra 40—120 pengő. Hízott disznóban forgalom nem volt, a szűz páronként 70—85 pengő ár között mozogott.

Kényszerfelszámolási rendelet. Megjelent a kormány 850. 1931. sz. rendelete a kényszerfelszámolásra vonatkozólag, mely az eddigi kényszerkegyezési eljarast egészíti ki és elrendeli, hogy az adós kereskedő vagy iparos a kényszerkegyezési eljárás során felszámolhatja, hogy vagyonát a hitelezők kielégítésének céljára értékesítés végett a hitelezők rendelkezésére bocsajtsa. Ha az adós ezt az ajánlatot nem teszi meg, a hitelezők többsége is kimondhatja, hogy a felszámolt egyezséget csak akkor fogadja el, ha az adós vagyonát is rendelkezésére bocsajlja. Az új rendelkezések az a célja, hogy a rosszhiázmű adós a hitelezők karán ne folytathassa tovább üzletét.

Tisza Kálmán.

Politikai és publicisztikai tanulmány.

52) Írta: Vécsey Tamás.

Megválasztásáért Tisza Kálmán hála-
volt az Akadémiának. Valahányzszor egyes »áldozatkész haraként nagyobb öszvegeket bocsátott közlelbi cél kikötése nélkül a kormány rendelkezésére, azokat a közjó érdekében többnyire az Akadémiának ajánlkozta s ezzel az ország első tudományos intézményének tő-
káját gyarapította. Mióta nem volt miniszter-
elnök az Öreg ur, az Akadémiának majdnem minden osztály- köz- és öszvege ölének részt-
vevő. Ebben az időben már hártszötöt sem tartott és gyalog szakott az ölének után több-
nyire a Vécsey Tamás társaságban az Aka-
démia-utóból a Sándor-utóba haza sétálok. A Sándor-utcai Degenfeld palotában lévő lakásán kívül ekkor csak nejének 44.000 ft.

évi jóvádelmet hajtó debreceni házitartó... meg magának Tisza, a saját felelőségegyéb... 44.000 frt, a 8000 forint miniszteri nyugdíj... és a képviselői fizetés volt Tisza Kálmán jóv... vedelme eleve utolsó szakában.

Etiétek ezt az utolsó szakát is meg... keserítették ellenégrei.

Az 1901. évi képviselőválasztás meghozta... nekik azt a raján diadalt, hogy Nagyváradon... meghaltatta egy Barabás Béla nevű aradi ügy... véd Tisza Kálmánt! Nemsokára kapott ugyan... mandátumot Abudányától, de Mikszáth az örök... tragikumot látta ebben. „I. Napoleon is egy kis sziget... t halat meg, Tisza Kálmán is Abudányan végzi... — így kiált fel — akié volt egykor mind a négyszáz és egyhány kerület... .“)

Még Abrányi Kornél is meghatódott az örög ur váradi bukása felett és: „A halott orozálan meséje“ cím alatt az egykor oly ki... melletlen „Kákai Aranyos II.“-imigyen szol... gáltatott neki elégtételt a Pesti Napló egyik... vezérénekben:

„A nagyváradi bukás után divatba jött... Tisza Kálmánról nekrológokat írni. Titkos ellenségeink... figyelme oly messze megyiranta, hogy mindent, ami az újságokban rossz és kellemetlen iratik Tisza Kálmán ellen, zárt... vérbőlörökben köldik el neki. Még minisz... tereink korában sem lehetett olyan nagy postaja... naponként mint ma van. Hol vannak a régi hajlongók... s hízolgók? Hol vannak azok, akik kegyeit kereszték, míg a valóságos... titkos tanácsosi méltóságot kieszközölték nekik... — s akik most rénesztik újságköpöiket? Kárörvendők... röhögés, gúnj és rugdosás jarja mindenfelé. S a legújabb rugas Bihar megye... ezekhegyérők jött, hol a szélsőbaloldaloak... kovácsolják az ultramontanok, hogy ismét... roszdohók jutottak s hogy ök is ruhgattak... egyet Tisza Kálmánról, ki előtt, míg a hatalom... kezében volt, moccanai sem mertek.

En is küzdöttem Tisza Kálmán ellen és nem egyszer a politikai szenvedély kegyetlen... ségével és kíméletlenül; de csak addig, míg Tisza Kálmán... meg voltak a fogai és körmei. Csak addig, míg lélelem volt és míg vakmerőség... volt kikötői vele. S ha a politikai szenvedély... elragadtott vele szemben, meg volt a kiegyenlítő... se lehetősége abban, hogy visszadja a köcsöt, mert... ővé volt — a hatalom. Sohasem tartoztam politikájának támogatói... közé s most is, bár egy párthoz tartozom vele, távol állok tőle. De annak láttára, ami most történik vele, a gyolgo és tehetetlen ag... gastyán előtt tiartelettel emelek kalapot. Mert bármily nagyot, tévedt is Tisza Kálmán, míg az ellenek... vére volt s bármily rossz példát adott is, mikor elveinek leffigyesztése... árán ragadta magához a kormányhatalmat s bármennyi hibát és mulasztást követett is el, mint kormányférfi: de kétségtelen, hogy mind ezektől nagyon és sokszor megszervezett és... onk a türelmet és a bántalmak néma elviselését... oly messze nem vitte és senki a hatalom elvezető... t oly parányi kis körre össze nem szorította, mint Tisza Kálmán. Es ezeken kívül Tisza Kálmán a hatalmat sem magan... hasznára, sem pedig magánbosszu kielégíté... sére nem használta soha.

Ezek oly tények, melyeket a legfanatikusabb ellenség se vonhat kétségbe.

A nagyváradi bukás után agyának dől Tisza Kálmán. Csak néha ke... fel egy-egy napra, de szobáját azóta csak egyszer, egy szép téli napon hagyta el, midőn kikocsizott, de utána olyan rosszul lett, hogy többé nem mozdult ki palotájából.

Erdőcsi erje, a főlelőségérzete azonban még tördődtőségében sem egedte meg, hogy a képviselőházzal egészen lemondjon. Utolsó percig együtt akart élni, együtt lélegezni a Házzal. Valahányszor ülés volt, mindig átment hozzá valaki referálni a „garda“ tagjai közül a Gajári Ödön beosztása szerint. Ezt a gárdát érdekcsoportnak nézte a világ, pedig „sz... t a ragaszkodást — írja a garda-egyik tagja“) — mellyel a Tisza Kálmán személyét körülvet... tük nem közönséges érdekszalak, hanem az emberi lélekben gyökeredző tiszta és szep... lőten szeretet váltotta ki. A történelem: fel- 1) Mikszáth nekrológia 2) Kristóffy József, Magyarország kálváriája című munkája.

adata — lesz Tisza Kálmán, mint államférfi és mint embert közelebről jellemezni. En, aki még közéről láttam őt, csak annyit tudok, hogy soha emberhez jól-ésőbb tisztelettel és szeretettel nem közelédtem. A kegyeletnek oly csodálatos és megfontatlan érzését váltotta ki ő öregségére az emberből, melyet szivekből fakasztani sem előtte, sem utána senki sem tudott. Es ezt nem az államférfi, nem a hazafi cselekedte, hanem a mindezekben magasan felálló egyszerű, igazi ember... .“

A sok fekvés következtében betegen fekvő agognál felléppő ugynevezett pangási tüdőgyuladást kapott Tisza Kálmán és 1902. március 21 én pénteken délelőn — valóságossá lett állapota. Korányi Frigyes és Janny Gyula orvosstanárok ettől az időtől fogva majdnem ezakadatulul körülötte tartózkodtak. Március 22-én délután kislépte kizáróan megállapították, hogy segítség nincs többé és a nagy-beteg órái meg vannak számlálva. Szakadatlanul oxigén belélegzést alkalmazták, hajnal felé azonban ez sem használt és március 23-án vasárnap reggel 5 órakor erős fulladasi roham után dermedtetés állott be, amire Jenny tanár, aki a haldoklót utolsó óraiban egy pillanatra sem hagyta el, elküldött Korányi tanárért és behívta a családnak a szomszédos szobába virrasztó tagjait. A halottas ágynál voltak: Tisza Kálmáné, gróf Tisza István a feleségével, gróf Tisza Kálmán a feleségével, gróf Tisza Lajos, báró Radvánszky Béla koronáor a feleségével, szől. Tisza Paulinával és az unokák: ifjabb gróf Tisza István, báró Radvánszky Béla és báró Radvánszky Kálmán.

Mikor Korányi tanár megérkezett, egy harmadik oxigén-bélegzést is megkíséreltek Tisza Kálmánról, de az eredmény nélkül járt. Reggel 7 óra 5 perckor főnséges arnya elült és a halat kapujának boltívét átlát, hogy átmenjen a történelembe... .“)

Bar az egész fővárosban tudták, hogy a nagy államférfi halála már csak órák kérdése, az eset híre messé megdöbbenést keltett, mikor reggel a városban elterjedt. Egyszerre népes lett a Sándor utcai palota környéke s a gyász külső jele: a fekete zászló megjelent nemcsak a középületeken, hanem egész sor magánházán is.

A halálesetről gróf Tisza István a királyt táviratban értesítette, aki a következő részvétnyilatkozattal felelt neki: „Mely meghatottsággal vettem édesatyja elhunytának híret és teljes szívvel osztom a család és az ország gyászát. A boldogult államférfiúban kedvelt híveimet veszítém el, akinek emlékét a siron túl is mindenkor halás kegyelettel fogom megőrizni.“

Szél Kálmán miniszterelnök délelőtt megjelent a Sándor-utcai gyászházban, ahol az özvegy és gróf Tisza István fogadták. A kormányelnök mély fájdalomnak adott kifejezést Tisza Kálmán elhunytá fölött és a nagy halott felravatalozására a nemzeti múzeum arcnokát ajánlotta fel. A miniszterelnök nyomában Diranyi Ignác földmívelésügyi miniszter érkezett és utána báró Eötvös Loránd a Magyar Tudományos Akadémia elnöke. Miután résztvétel kifejezték, Darányi miniszter, mint a dononinnem ref. egyházkerület főgondnoka a Kalviteri református templomot, báró Eötvös Loránd pedig az Akadémia csarnokát ajánlotta fel a ravatalozásra. Tisza Kálmáné köszönettel fogadta a figyelmet, igénybe azonban nem vette.

A család a következő gyászjelentést adta ki: „Borosjenői Tisza Kálmáné a maga és gyermekei: István, ennek neje: Tisza Ilona és önk István; Paulina, ennek férje: báró Radvánszky Béla és gyermekeik: Kálmán, Béla és Dóra; Kálmán, ennek neje: gróf Keglevich Erzsébet és gyermekei: György és Imre és az egész rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy a legjobb férj, apa, nagypapa, após és rokon borosjenői Tisza Kálmán 1902 március 23-án életének 72 és boldog házasságának 42 évében hosszú szenvedés után elhunyt. A meghaldogult hült tetemei kedden, március 25-én délután 3 órakor a budapesti lakásán (VIII. Főherceg Sándor utca 14. szám) tartandó gyászisten- 1) Mikszáth nekrológia Tisza Kálmánról.

tisztelet után 26-án fognak a geszti családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Budapest, 1902. évi március 23. Aldás emlékére... .“

A miniszterelnökség tisztikara a következő gyászjelentést adta ki:

„A magyar királyi miniszterelnökség tisztikara mély fájdalommal jelenti, hogy nagyrabecsült és szeretett egykori hivatali főnöke, nagyméltóságú borosjenői Tisza Kálmán ur, a Szent István jeles rend nagykeresztves vitéze stb., 6 cs. és apostoli királyi felsége valóságos belső titkos tanácsosa, országgyűlési képviselő, Magyarországnak közel tizenöt éven át miniszterelnöke, folyó-évi március hó 23-án érdemeiben gazdag életének 72 évében elhunyt. A boldogult hült tetemei Budapestben (VIII. Főherceg Sándor-utca 14. szám) folyó évi március hónap 25-én délután 3 órakor fognak megáldani és 26-án Geszten (Biharvármegye) az ottani családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Budapest 1902. évi március hónap 23-án.“

Szél Kálmán miniszterelnök a délelőtt folyamán ő felségéből kült báró Spaudt, a tengerészet parancsnokát, az osztrák kormányt, Lichtenstein herceg első főudvarmestert, a birodalmi tanács mindkét Hazát, gróf Paar és Bolfras főhadsegédeket, Schöner Erudt, a közös számszék elnökét, gróf Schönbornot, az osztrák közigazgatási bíróság elnökét értesítette Tisza Kálmán haláláról.

A gyászírás egymást érték a részvétlátogatások a Sándor-utcai palotában. Megjelent ott Csavossy Béla, gróf Teleki Sándor és neje, gróf Apponyi Lajos és neje, dr. Némethy Károly, dr. Romay Sándor, dr. Hegedűs István, dr. Falk Miksa, dr. Posvay Lajos, dr. Vecsey Tamas, prof Zichy Agost, Wodianer Janos, Lonjay Geza, Saarossy Kapeller Frenc, Radocza Janos, báró Bánffy Deszö, Mikszáth Kálmán, Lepurdy Károly, Szász Károly, Pap Károly, dr. Farkas Eiemer, Nagy Miklós, báró Révay Simon, báró Révay Gyula, báró Fentzsch Artur, Bedö Albert, dr. László Mihály, Darányi Kálmán, Vörös László, Sághy Gyula, Börmiszsa Adam, dr. Werner Gyula, Fay Gyula, Weisz Berthold, Lang Lajos, gróf Paiffy-Daun Vilmos, Török Ferenc, gróf Szechenyi Aladár, Nyegre László, Fejér Miklós, Török Bertalan, Bauer Antal, Bernáth Géza, Nagy István, Fabiny Teofil, báró Eötvös Loránd, gróf Karolyi György, Nagy Gál István, Erdélyi Sándor és igen sok más előkelő.

Bülov gróf német kancellár táviratban fejezte ki részvétét Tisza Kálmán elhunytá fölött. A távirat Szél Kálmánhoz volt intézve és így szólt:

„Tisza Kálmán örökre lehunyan szemem, kérem Nagyméltóságodat, legyen meggyőződve arról, hogy a leghenszöbben osztom Magyarországnak ezen annyira érdemű fia elmulása fölött érzett mély fájdalmában. Bülov gróf.“

Részvétlátogatásokat küldtek még: Golu-chowski Agenor gróf külügyminiszter, Kállay Beni közös pénzügyminiszter, Krieghammer báró közös hadügyminiszter, Szögyeny Marich László berlini nagykövet, Chlumetzky, Paar Ede gróf, Bolfras Arthur, König Károly a kabinetiroda főnöke.

Ferdinand bolgar fejedelem, Podewits bejor követ, Fiume városa, melynek Tisza diszpolgara volt.

(Folyt. köv.)

Villatelek parcellázás TIHANYBAN.

Balatonai műút mellett, permentes romok helyen villatelek 2 év alatt havonta történő részletfizetésre kaphatók Kiss Lajosnál Tihanyban.

Eladó ház.

Celldömölkön, az Árpád-ucca 7. szám alatti ház két egyszobás lakással és a szükséges mellékkeliségekkel azonnal eladó. Vevők e lap szerkesztőségében érdeklödhetnek.

OR
olcsók
tökéletesek
élvezetesek
kakszerű
beszlet üzlet.
Érdeklő
HATÓ!
bajok
lése.
ter Árpád
brvos
Ára 240 P.
junk kiadó.
n.

Ehling
parcellázás
IBAN.
permentes ro
2 év alatt havon
késre kaphatók
Tihanyban.
és ve
dömölk
kalapú
Elváltai
mon
rohák
LYEK

ivatalban.
a kö
ALÓSÁGI!
árból
20%
10%
költsége
otázások.
Kö
Magyarors
árból
10%

ot ezen lap e'd.
Park Szálló.
10. Szemben a
ezesi oldalával.

Kiss
Ház
kos szülök
ét vásárolhatnak,
ga az egész vi
nert és a fizetési
bekek.
aktáronknál, hol
mentes himző és
pük.
ándor urnál
R. T
ena
ljában.